

ЯКА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЧЕКАЄ НА ФОПА, ЯКЩО КНИГУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ ЗАРЕЄСТРУВАТИ ПІЗНІШЕ, НІЖ ПОЧАЛИ ЗДІЙСНЮВАТИ РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ

Питання: ФОП на загальній системі оподаткування здійснює роздрібну торгівлю через мережу власних кіосків. Усі операції пробиваються через РРО, а дані вносяться в КОРО. Однак за перший місяць на початку діяльності даних про отриману виручку не було внесено до Книги доходів та витрат, яку мають вести загальники, у зв'язку із тим, що книгу було зареєстровано 5 травня, але торгівлю фактично розпочали 16 квітня. Під час перевірки таке порушення виявили, і податківців стверджують, що нам загрожує штраф у 5-кратному розмірі. Поясніть, яка відповідальність за це порушення?

Ми вважаємо, 5-кратний штраф у разі його застосування буде виписано ФОПу неправомірно.

Пояснімо це.

Цей штраф накладається за **неоприбуткування (неповне та/або несвочасне) оприбуткування в касах готівки** — у 5-кратному розмірі неоприбуткованої суми (абз. 3 ст. 1 Указу Президента України «Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки» від 12.06.1995 р. № 436/95).

Термін оприбуткування визначено в п. 1.2 Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637 (далі — Положення про касові операції).

Отже, оприбуткування готівки — це проведення підприємствами та підприємцями обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі, книзі обліку доходів і витрат, книзі обліку розрахункових операцій.

Водночас для тих, хто проводить готівкові розрахунки із застосуванням РРО чи використанням рк, оприбуткування є здійснення обліку зазначених готівкових коштів у повній сумі їх фактичних надходжень у книзі обліку розрахункових операцій (КОРО) на підставі фіскальних звітних чеків РРО (даних РК) (п. 2.6. Положення про касові операції).

Таким чином, для вашого випадку законодавство містить **декілька** способів оприбуткування готівки. Тобто в той час, поки у вас не було зареєстрованої Книги обліку доходів і витрат для своєчасного та в повній сумі оприбуткування готівки, отриманої протягом дня, ви роздруковували Z-звіт, підклеювали його в КОРО та здійснювали в ній відповідні записи. Таким чином, твердження представників ДФС щодо неоприбуткування готівки підприємцем є хибними.

Своєю чергою, податківці мають право оштрафувати за неведення чи неналежне ведення обліку доходів і витрат підприємця: попередження чи штраф у розмірі від 51 до 136 грн (у разі накладення штрафу протягом року за те саме порушення — від 85 до 136 грн) (ст. 164 1 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

До того ж спеціалісти ДФС у своїй системі «ЗІР» (підкатегорія 104.14) вважають, що в разі нерестрації (неведення) Книги обліку доходів та витрат є підстави застосувати штраф ще й згідно зі ст. 121 Податкового кодексу України:

за незабезпечення платником податків зберігання первинних документів, облікових і інших реєстрів, бухгалтерської та статистичної звітності, інших документів із питань обчислення та сплати податків і зборів протягом установлених ст. 44 ПКУ строків їх зберігання та/або ненадання платником податків контролюючим органам оригіналів документів (окрім документів, отриманих із Єдиного реєстру податкових накладних) або їх копій при здійсненні податкового контролю у випадках, передбачених ПКУ.

Штраф становить 510 грн, а якщо порушення вчинене платником податків, до якого протягом року було застосовано штраф за таке саме порушення, — 1020 грн.

Сергій КАСАТОНОВ, бухгалтер-експерт

Інформація підготовлена за підтримки Кричун П.М.
та консалтингової компанії [TCGCONSULTING](#)
(власники видання «Справжня Бухгалтерська Газета»
та сайту buhgazeta.com.ua)